

ת"פ 32513/10/15 - מדינת ישראל נגד יעל גולדברג

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 32513-10-15 מדינת ישראל נ' גולדברג ואח'

לפני
המאשימה
נגד
הנאשמת
נוכחים:
ב"כ המאשימה עו"דטלי קרת
הנאשמת בעצמה, ב"כ עו"ד אילנה יוסף
החלטה

1. הנאשמת, יעל גולדברג, הורשעה על יסוד הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של **גרימת חבלה ברשלנות**.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמת היא בעלת חברת מתקנים מתנפחים בשם "לונה נע" (להלן - "**החברה**"). הנאשמת רכשה מתקן בשם "תיבת נח" (להלן - "**המתקן**") והשכירה אותו לאירועים שונים מבלי להכיר כנדרש וללמוד את הוראות הבטיחות בהפעלתו ומבלי להנחות את שוכרי המתקן בהוראות בטיחות אלה.

עובר ליום 23.6.2013 התקשרה רכזת ההדרכה והמפעלים ביישוב קדומים עם הנאשמת ותאמה עמה התקנת ארבעה מתקנים מתנפחים במגרש הכדורסל בקדומים עבור פעילות חברתית לנוער היישוב שתתקיים ביום 23.6.2013. הנאשמת מסרה לרכזת כי על שלושה מתוך ארבעת המתקנים יכולים לעלות בכל זמן נתון שני ילדים בלבד ואילו לגבי המתקן שלחה הנאשמת דוא"ל לגורם נוסף לפיו המתקן משמש כמגלשה גדולה מתנפחת בגובה מספר מטרים ויכול להכיל הרבה ילדים בו זמנית ומשמש כ"מווסת הורים".

הנאשמת לא מסרה לרכזת הוראות בטיחות לגבי השימוש במתקן, ובין היתר כי אסור המתקן לשימוש יותר מארבעה משתתפים בו זמנית וכן כי אסור להשתמש במתקן מבלי שיקובע לקרקע באמצעות יתדות במקומות המיועדים לכך, או בכל דרך שתמנע קריסתו.

ביום 23.6.2013 החל מהשעה 20:00 התקיימה פעילות חברתית לנוער של קדומים במגרש הכדורסל של היישוב. עובד החברה וחברו הגיעו למגרש וניפחו ארבעה מתקנים מתנפחים, ביניהם המתקן. המתקנים הונחו ברחבי המגרש מבלי שחברו לקרקע באופן כלשהו, מבלי שנתנו הוראות בטיחות לגבי השימוש במתקן ומבלי לוודא שהשימוש בו נעשה תחת השגחת משגיחים בכירים המכירים את נהלי השימוש במתקן ואת הוראות הבטיחות.

בשעה 21:00 או בסמוך לכך עלו על המתקן כ-15 נערות בו זמנית, ביניהן ת"ש ילידת 1999 (להלן - "ת"), ה"פ ילידת 2000 (להלן - "ה"), ע"פ ילידת 1999 (להלן - "ע") ו-ד"ו ילידת 2000 (להלן - "ד"). הנערות הגיעו לחלקו העליון של המתקן ואז התהפך המתקן על צדו ונפל עליהן.

כתוצאה מנפילת המתקן נחבלה ת' בראשה וברגלה ונגרם לה שבר פתוח ברגלה. היא הובהלה לבית החולים מאיר שם אושפזה לששה ימים ונותחה פעמיים בהרדמה מלאה על מנת לקבע את רגלה. ד' נחבלה ברגלה ובראשה. היא סבלה מהקאות חוזרות והובהלה לבית החולים מאיר שם אושפזה למשך יומיים. ע' נחבלה בראש ובכתף ימין. נגרמו לה כאבים בלסת ובכתף ימין והיא הובהלה לבית החולים מאיר. ה' נחבלה ברגלה וסבלה מכאבים בברך שמאל. גם היא הובהלה לבית החולים מאיר.

פרטי הרשלנות המיוחסים לנאשמת הם אלה:

א. אפשרה שימוש במתקן מבלי להכיר כנדרש את הוראות הבטיחות הרלבנטיות למתקן ומבלי להעביר הוראות אלה למפעילי המתקן.

ב. לא הורתה לעובד החברה לקבע את המתקן לקרקע באופן שימנע נפילתו הצידה.

ג. לא הנחתה מה אמורה לכלול השגחתם של המשגיחים עם המתקן ולא הורתה ולא דאגה להורות על איסור שימוש במתקן ללא קיום משגיחים המודעים להוראות הבטיחות של המתקן.

3. במסגרת הסדר הטיעון נתבקש שירות המבחן לערוך תסקיר אודות הנאשמת, אשר יבחן לבקשת ההגנה אפשרות של אי-הרשעה.

4. מתסקיר המבחן עולה כי הנאשמת, כבת 51, נשואה, אם לשמונה ילדים וסבתא לחמישה נכדים, מתגוררת עם משפחתה בכפר תפוח. הנאשמת סיימה 12 שנות לימוד ובהמשך למדה לימודים אקדמיים בתחום הוראת המוסיקה. מזה 22 שנה הנאשמת ובעלה בעלים של חברת הפעלות לילדים ומתקני משחקים. במקביל מתנדבת הנאשמת ביישוב כו"ר צוות חירום ובתפקידים נוספים.

שירות המבחן התרשם, גם מחומר כתוב שהונח לפניו, כי הנאשמת היא אישה מרשימה, מתפקדת ונורמטיבית, חרוצה ומסורה למשפחתה ולקהילתה. כל שאיפתה במסגרת העסק שהיא מנהלת הוא לגרום הנאה ושמחה לילדים. הנאשמת מייסרת עצמה מאז האירוע במיוחד נוכח תפיסה עצמית זו. הפגיעה בנפגעות העבירה מסבה לה מצוקה רגשית ותחושות של סבל ואשמה.

הנאשמת קבלה אחריות מלאה על ביצוע העבירה. מאז לדבריה מקפידה היא הקפדה יתרה על כללי הבטיחות. שירות המבחן התרשם כי העבירה חריגה עבורה ואינה מאפיינת את התנהלותה האחראית דרך כלל ואת מהלך חייה,

והציע לחייבה בשל"צ בהיקף 180 שעות.

שירות המבחן אף סבור כי יש מקום במקרה זה לבטל את הרשעת הנאשמת. זאת משום שצפויה להיגרם לה פגיעה ביכולתה לחזור ולעסוק במקצוע ההוראה ואף נוכח הפגיעה הקשה בהכתמת שמה כאזרחית שומרת חוק שתורמת לקהילה ולסביבה ואינה עבריינית. שירות המבחן הביא בחשבון בעניין זה גם את חלוף הזמן הרב מעת ביצוע העבירה - פרק זמן ממושך בו לא נפתחו לנאשמת תיקי משטרה.

5. במסגרת הדיון בסוגיית ההרשעה העידו לפניי שלושת אלה: גב' שרה פרידמן, רכזת הקהילה של כפר תפוח. גב' פרידמן מכירה את הנאשמת מזה 15 שנה והיא חברתה. לדבריה הנתונה של הנאשמת לסביבה היא יוצאת דופן, והיא הדגימה זאת בהחלטתה של הנאשמת לבקר באופן קבוע אישה בודדה במרכז גריאטרי ובהתנדבותה לסייע לחברה קדישא בהלכות טהרה. מר דוד העברי, נבחר ציבור החבר במועצה האזורית שומרון. מר העברי מכיר את הנאשמת 28 שנים. הוא הרחיב אודות פעילותה של הנאשמת כיו"ר צוות החירום בכפר תפוח והתנדבותה עבור אימהות לאחר לידה. גב' חנה הרשקוביץ, היא הסגנית של הנאשמת בצוות החירום. גב' הרשקוביץ תיארה מטבע הדברים את פעילותה של הנאשמת בצוות זה.

6. ב"כ הנאשמת הגישה לעיוני מסמכים אודות הנאשמת: דוחות שהגיש העסק שבבעלות הנאשמת למע"מ מהם עולה כי לעסק יש מאפיינים עונתיים (נע/1); תעודת הוראה בה מחזיקה הנאשמת משנת 1990 (נע/2); אישור כי הנאשמת עבדה בשנת 1989 כמורה למוסיקה (נע/4) וכסייעת במועדונית במחצית השנה הראשונה של שנת 2006 (נע/5); מסמך ממנו עולה כי לנאשמת קופת גמל מוקפאת של משרד החינוך (נע/6); מסמך ממנו עולה כי נפתחה משרת הוראה זמנית בכפר תפוח (נע/3); שטר סילוק של חברת הביטוח מנורה ביחס לתביעתה של הנערה ד"ו בגובה 17,500 ₪ (נע/7); מסמכים רפואיים לעניין הפגיעות שנגרמו לנערה ה"פ ו-ע"פ המעידים על כך ששחררו מבית החולים לאחר שעתיים במצב טוב (נע/8); ושורה של מכתבי המלצה והוקרה לנאשמת ולעסק המתנפחים שבבעלותה (נע/9).

7. המאשימה מצדה הגישה את הצהרת נפגעת העבירה תהילה שרעבי (תע/1). מהצהרת הנפגעת, ומהמסמכים שצורפו לה, עולה כי ת' עודנה סובלת ממגבלות תנועה ניכרות ברגל ימין. היא צולעת, רגלה מצולקת והיא סובלת מכאבים עזים שמצריכים אותה ליטול משככי כאבים. יתרה מכך, מהחומר שהוגש עולה כי הפגיעות שנגרמו לתהילה כתוצאה מהאירוע יגבילו אותה אף בבחירת המקצוע בו תעסוק, שכן אין היא יכולה לעסוק במקצוע שדורש עמידה או הליכה.

תמצית טענות הצדדים

8. ב"כ הנאשמת, עו"ד אילנה יוסף, עתרה לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, לרבות בנושא הרשעת הנאשמת.

לטענת הסניגורית, יש לתת משקל רב לתסקיר המפרט שתי פגיעות משמעותיות שנגרמות לנאשמת כתוצאה

מהרשעתה - פגיעה תדמיתית ופגיעה תעסוקתית קונקרטי. הנאשמת הראתה באמצעות מסמכים כי העסק שבבעלותה הוא עסק עונתי ובתקופות בהן ההכנסה ממנו נמוכה מעוניינת היא לעבוד כמורה, כפי שעשתה בעבר. הסניגורית הפנתה להלכת כתב [ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997); להלן - "הלכת כתב"] וטענה כי תנאיה מתקיימים במקרה דנן. ההגנה הוסיפה וטענה טענות בנוגע לחלוף הזמן מאז האירוע וכן בנוגע לטיב העבירה בה הורשעה הנאשמת.

9. הנאשמת בדברה האחרון הביעה צער עצום ואת רגשות האשמה שלה מאז המקרה, בכתה מרה ונטלה אחריות מלאה על כל מה שקרה.

10. ב"כ המאשימה, עו"ד טלי קרת, עמדה בטעוניה בעיקר על חומרת הרשלנות שבמעשי הנאשמת ועל הפגיעה הקשה שנגרמה כתוצאה מהאירוע לנערה ת"ש (צוין כי אביה של תהילה התנגד להסדר הטיעון). המאשימה עתרה להותיר את ההרשעה על כנה ולגזור על הנאשמת עונשים של מאסר על תנאי, של"צ כפי שהציע שירות המבחן ופיצוי לנפגעות העבירה (פרט לדריה ויסמן בעניינה הוגש שטר הסילוק).

ב"כ המאשימה טענה עוד כי בנסיבות העניין לא הוכח נזק קונקרטי, שעל פי תפיסתה הוא תנאי בלעדיו אין לביטול הרשעה, וכן טענה כי הרשעת הנאשמת תעביר מסר הכרחי לציבור ולנפגעות העבירה.

דין

11. הימנעות מהרשעה מהווה חריג לכלל הרחב על-פיו מקום שהוכחה אשמתו של נאשם בגיר יש להרשיעו בדין. הרשעה של נאשם שעבר עבירה פלילית מהווה מרכיב חיוני בהליך הפלילי והיא נועדה להגשים את תכליותיו השונות של ההליך ביניהן הרתעת היחיד והרבים ואכיפה שוויונית של החוק.

12. יחד עם זאת ישנם מקרים בהם עלולים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב, מצבים בהם מתגלה פער בלתי נסבל בין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי לפגיעתה בנאשם האינדיבידואלי. במקרים חריגים אלה מוסמך בית המשפט לסטות מהכלל הרגיל, ולהימנע מהרשעתו של נאשם. על סוגיה זו עמד בית המשפט העליון, למשל, בע"פ 9893/06 אלון לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007), פסקאות 10-11:

"10. מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזוהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות

הענין הספציפי.

11. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין."

13. נחה דעתי כי בנסיבותיו המיוחדות של המקרה דנן גובר השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, על האינטרס הציבורי הכללי.

14. המעשה שבצעה הנאשמת אינו קל ערך בעיניי. הרשלנות שנתגלתה במעשי הנאשמת חמורה משום שלא רק שהנאשמת לא טרחה לקרוא ולהכיר את הוראות הבטיחות בנוגע למתקנים המתנפחים, ובהמשך להעביר את תוכן ההוראות לכל מי שעושה בהם שימוש, היא אף מסרה למקבלי המתקנים מידע שגוי אודות הפעלתם הבטוחה. רשלנות הנאשמת הביאה לתוצאה קשה ובעלת השפעה ארוכת טווח לנערה ת"ש.

עם זה, אין להתעלם מן העובדה כי הנאשמת לא בצעה עבירה של מחשבה פלילית אלא של רשלנות, שבה כידוע עקרון האשם בפלילים נסוג מפני האינטרס הציבורי ומאפשר לחייב בפלילים גם כאלה שלא היו מודעים לתוצאות האפשריות של מעשיהם או מחדליהם. יתרה מכך, רשלנות הנאשמת אינה ברף העליון ותוצאת המעשה הרשלני, עם כל השלכותיה, אף היא אינה בקצה העליון של הפגיעות בגוף.

15. בנסיבות ביצוע אלה הנני סבור כי העבירה שבצעה הנאשמת אינה מן הסוג שא-פריורי אינו מאפשר לבית המשפט לשקול ביטול הרשעה.

אציין כי הצדדים לא הפנו אותי לפסיקה העוסקת בביטול הרשעה בעבירה של גרימת חבלה ברשלנות, אך מצאתי שממש לאחרונה קיבל בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ערעור, וביטל את הרשעתו של נאשם שהורשע בעבירה זו בכך שהזמין עבודת בניה פרטית ומשום שלא דאג לאמצעי בטיחות בסיסיים גרם ברשלנותו לכך שקבלן שעבד במקום נפגע בראשו באופן שהפך אותו לחסר ישע לצמיתות [עפ"ג 3570-09-18 פרלמן נ' מדינת ישראל (11.2.2019)].

16. הנאשמת שלפניי היא אישה נורמטיבית שתורמת מזמנה, ממרצה ומכספה לזולתה. רשלנותה של הנאשמת עומדת בסתירה לתפיסתה את עצמה ואת התנהלותה. הנאשמת מתחרטת חרטה שלמה על מעשיה הלא מודעים. היא מבינה שפגעה בזולת. הבנה זו מייסרת אותה במשך כל השנים שחלפו מאז המקרה. הפגיעה בזולת מסבה לה מצוקה נפשית ותחושות של סבל ואשמה.

הרשעה בפלילים מלווה פעמים רבות בפגיעה בדימוי העצמי של הנאשם. פגיעה קשה בדימוי העצמי, מן הסוג

שנגרמה לנאשמת שלפניי, הוכרה זה מכבר כנתון רלבנטי לצורך בחינת בקשה לביטול הרשעה (הלכת **כתב**, שם, עמ' 344).

17. זאת ועוד. בניגוד לסברת המאשימה, הוכח לפניי כי הרשעת הנאשמת צפויה לפגוע בה גם באופן קונקרטי. העסק המרכזי ממנו מתפרנסת הנאשמת הוא עסק המתקנים המתנפחים. עם זה, הנאשמת מחזיקה בתעודת הוראה ולאורך השנים עשתה שימוש באותה תעודה ושמשה בתפקידי הוראה שונים. יתרה מכך, העסק שבבעלות הנאשמת ובעלה הוא עסק עונתי ואין כל סיבה לבטל בהינף יד את טענת הנאשמת שרצונה להמשיך ולעסוק בהוראה כהכנסה משלימה - דבר שלא יתאפשר אם תורשע בפלילים. ראוי גם להביא בחשבון את העובדה כי הנאשמת מתפרנסת כעצמאית. היא אינה נהנית מביטחון תעסוקתי, ובהחלט יתכן שבעתיד תבקש להתפרנס מהוראה כמשלח יד עיקרי.

18. במסגרת בחינת בקשתה לביטול הרשעה ראוי לתת את הדעת גם לשיהוי הרב בהגשת כתב האישום במקרה זה. האירוע בו עסקינן התרחש ביום 23.6.2013. כתב האישום הוגש ביום 18.10.2015, שנתיים ומחצה לאחר מכן. הנני סבור כי, בנסיבות מתאימות, ניתן לשקול את עינוי הדין שנגרם לנאשם כתוצאה משיהוי גדול בהגשת כתב האישום נגדו, ואף כתוצאה מהתמשכות ההליכים בעניינו, הן בשלב גזירת הדין הן בשאלת ההרשעה [כחלק מן העונש, כבעניינו. ראו לעניין זה ע"פ (נצ') 1282/07 **מדינת ישראל נ' חילו** (2008); רע"פ 4606/04 **סופר נ' מדינת ישראל** (2002); החלטתי בת"פ (כ"ס) 2485/06 **מדינת ישראל נ' אונגיל** (10.10.2012)].

19. בהלכת **כתב** (בעמ' 344) עמד בית המשפט העליון על שורה של שיקולים מנחים שיכולים להדריך את בתי המשפט בדונם בבקשות נאשמים לביטול הרשעתם בדין. בעניינו מתקיימים כל השיקולים הפועלים לטובת ביטול הרשעה:

א. העבירה היא עבירתה הראשונה והיחידה של הנאשמת;

ב. על חומרת העבירה בנסיבותיה עמדתי לעיל;

ג. המעשה הרשלני של הנאשמת אינו קשור למעמדה;

ד. על מידת הפגיעה של מעשה הנאשמת בנערות עמדתי לעיל;

ה. הסבירות שהנאשמת תעבור עבירה נוספת - נמוכה ביותר;

ו. ביצוע העבירה אינו משקף דפוס של התנהגות כרונית;

ז. הנאשמת נטלה אחריות מלאה לביצוע העבירה והביעה חרטה שלמה;

ח. להרשעה משמעות הרסנית על דימויה העצמי של הנאשמת, וגם על כך עמדתי לעיל;

ט. הוכחה פגיעה קונקרטית על תחומי פעילותה של הנאשמת.

20. סיכומו של דבר, משהוכח להנחת דעתי יחס בלתי סביר בין התועלת הציבורית הטמונה בהרשעת הנאשמת לבין צרכיה ונתוניה הפרטניים, החלטתי לבטל את הרשעת הנאשמת בעבירה בה הודתה לפניי.

אין פירוש הדבר שאינני מכיר בפגיעה הקשה שספגה הנערה ת"ש. פגיעה זו לא ניתן "לרפא" באמצעות הרשעת הנאשמת בפלילים. פגיעתה של ת' תמצא את ביטויה במסגרת החלטה זו בגובה הפיצוי הפלילי בו אחייב את הנאשמת.

אני מחייב את הנאשמת בשל"צ בהיקף של 180 שעות, כפי המלצת שירות המבחן ובהתאם לתוכנית שהכין. הזהרתי את הנאשמת כי אם לא תבצע את השל"צ, ניתן יהיה להשיבה לבית המשפט, להרשיעה בשנית ולגזור עליה עונש.

הנאשמת תפצה את נפגעת העבירה ת' בסכום של 30,000 ₪, את נפגעת העבירה ע' בסכום של 5,000 ₪ ואת נפגעת העבירה ה' בסכום של 2,500 ₪. סכומי הפיצוי יופקדו במזכירות בית המשפט תוך 60 יום, ויועבר לנפגעות העבירה באמצעות פרטים שתספק המאשימה במזכירות עוד היום. המאשימה תידע את נפגעות העבירה כי נפסק פיצוי לזכותן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתנה היום, י' אדר ב' תשע"ט, 17 מרץ 2019, במעמד הצדדים.